

ZEILCOMMISSIE

2018

A-BREVET

Informatiebrochure over het theoretisch en praktisch leerprogramma

SPORT.
VLAANDEREN

WWSV
windwatersport.vlaanderen

WIND EN WATERSPORT VLAANDEREN

Zuiderlaan 13
9000 - Gent
09-243.11.20
www.wwsv.be

SV NIEUWPOORT

Nieuwendammerweg
8620-Nieuwpoort
058-23.58.91
www.sport.vlaanderen

1. ALGEMENE INLICHTINGEN

1.1. Zeilcommissie

De zeilcommissie is een werkorgaan samengesteld uit vrijwillige actieve juryleden, zeilschoolverantwoordelijken met als doel een coördinatie na te streven op het gebied van opleiding, leerprogramma's, didactiek, les- en examennormen e.d.m. binnen de zeilsport.

De samenstelling van deze werkgroep wordt telkens bepaald door de aanwezigen op de jaarlijks te houden clinic, na het sluiten van het zeilseizoen.

Deze zeilcommissie bepaalt, na studie van de inhoud van soortgelijke brevetten in omliggende landen, de normen van dit zeilbrevet.

Zij legt verantwoording af aan de twee partners: Sport Vlaanderen-zeilschool, VVW-Recrea en de federatie Wind en Watersport Vlaanderen.

1.2. Doel van de zeilcommissie

Het organiseren van de proeven tot het behalen van het internationaal erkende zeilbrevet-A voor stuurman van een zeilboot met maximaal 20 m² zeiloppervlak.

Raadgevend orgaan te zijn voor de inhoudelijke kwaliteit van de zeilniveaus en in bijzonder het A-brevet Zeilen.

1.3. Organiserende verenigingen

De organiserende verenigingen voor praktijk zijn, hetzij clubs aangesloten bij de Vlaamse zeilfederatie, hetzij het Sport Vlaanderen-centrum Nieuwpoort. Voor theorie zijn dit de federatie WWSV of Sport Vlaanderen Nieuwpoort. De organiserende verenigingen staan in voor de praktische organisatie tijdens het examen en stellen de noodzakelijke accommodaties ter beschikking.

Sport Vlaanderen-NP behoudt zich het recht enkel boten ter beschikking te stellen aan deelnemers die in de loop van hetzelfde jaar bij Sport Vlaanderen een opleiding en/of voorbereidingsstage hebben gevolgd.

De lijst van de organiserende verenigingen kan verkregen worden bij de federatie of via www.a-brevet.be.

1.4. Deelnemers

Elk persoon die de leeftijd bereikt van 15 jaar. Deze leeftijd wordt nuttig geacht met het oog op het begrijpen van de begrippen van krachtenkoppels in functie van de kennis over de techniek van het zeilen.

2. EXAMEN

2.1. Examendata theorie - praktijk

De data waarop theoretische en praktische proeven tot het behalen van het zeilbrevet-A worden geprogrammeerd, staan op de website www.a-brevet.be. De lijst van de organiserende verenigingen staat achteraan deze brochure.

2.2. Examenprocedure

De examenformaliteiten en de administratieve verwerking worden gecoördineerd door en gecentraliseerd bij het secretariaat van Wind en Watersport Vlaanderen: *Zeilcommissie*.

Elk examen bestaat uit een aparte *schriftelijke* en *praktische* proef, respectievelijk goed voor 100 en 200 punten.

De samenwerking tussen alle partijen staat borg voor de gestrengheid en de uniformiteit waarmee deze proeven worden afgenomen. Om te slagen in het brevet moet men minimum **60 %** op de theoretische en **60 %** op de praktische proef halen.

Theorie en praktijk worden als 2 aparte modules afgelegd. De theorie wordt georganiseerd door WWSV en Sport Vlaanderen Nieuwpoort, de praktijk wordt door de clubs georganiseerd.

De **inschrijvingskosten** voor de theoretische proef bedragen **€10**, te betalen aan de organiserende instantie (Wind en Watersport Vlaanderen – Sport Vlaanderen Nieuwpoort).

De **inschrijvingskosten** voor de praktische proef bedragen **€40**, te betalen aan de organiserende club.

1. *Schriftelijke proef*

De theoretische proef bestaat uit een schriftelijk gedeelte op daartoe voorgedrukte formulieren. De kandidaat krijgt 2 uur de tijd om deze op te lossen.

2. *Praktische proef (volledige dag)*

Deze kan worden afgelegd met boten van de organisator of eventueel met eigen boot.

- De praktijkproef mag worden afgelegd in elke meermansboot uitgerust met fok en groot zeil.
- Vooral de vaardigheid als stuurman wordt beoordeeld tijdens de manoeuvres en wordt onderverdeeld in 10 ondermodules; voor de module "*koersen en zeilstanden*" wordt ook aandacht besteed aan de fokkenmaat.
- De fokkenmaten worden door de examenjury ter plaatse aangewezen uit de groep van aanwezige kandidaten voor het examen A-brevet.

3. *Zeer belangrijk*

Volgende praktijkmodules worden door de jury geëxamineerd. Zij geven elk afzonderlijk een uitsluiting indien hierop geen 50 % van de punten wordt behaald: "Optuigen - koersen en zeilstanden - overstag gaan - gijpen - vertrekken (2 methoden) - aanleggen (sliplanding - loos in de schoten) - man over boord - schiemanswerk - wrikken of paddelen". Een tiende module wordt vrij door de jury gekozen en kan bestaan uit: bijdraaien, deinzen, ankeren, aanleggen lagerwal en reven en zijn geen uitsluitingsonderdelen.

4. *Examenreglement*

Door in te schrijven onderwerpt de kandidaat zich aan het examenreglement dat ter inzage ligt tijdens de proeven.

2.3. Examencommissie

De zeilcommissie wijst voor elk examen praktijk een examencommissie aan bestaande uit drie personen komende uit een jurylijst. Elke partner draagt vrij zijn instructeur-juryleden voor die op een jurylijst komen. Voor zover de beschikbaarheid het toelaat, wordt uit elke groep een jurylid geleverd.

Hiervan kan één examinator een instructeur van de organiserende vereniging zijn.

De zeilcommissie duidt per examen een voorzitter aan. Deze persoon is, in overleg met de organiserende vereniging, verantwoordelijk voor de praktische organisatie.

De voorzitter van de examencommissie deelt na beraadslaging mee of de kandidaten al dan niet geslaagd zijn. De examencommissie beslist soeverein bij meerderheid van stemmen.

2.4. Examenuitslag

De examenuitslag theorie wordt door de Zeilcommissie hetzij per e-mail, hetzij per brief meegedeeld aan de kandidaten ten laatste binnen de maand na het examen. Dit bewijs heeft men

nodig voor deelname aan het praktisch examen. Indien de toezichter tevens de verbeteraar van het examen is, en hij reeds de uitslagen kent, kan hij deze de dag zelf nog meedelen.

De examenuitslag praktijk wordt na het examen medegedeeld. Indien men geslaagd is op beide onderdelen (60% op beide onderdelen) wordt door de zeilcommissie het A-brevet ter plaatse afgeleverd.

Bij verlies van het A-brevet kan een nieuw brevet aangevraagd worden bij de Zeilcommissie p/a **Wind en Waterport Vlaanderen**. Hiervoor wordt een administratiebijdrage van **€ 5** aangerekend.

2.5. Herkansing praktische proef

De inschrijvingsprocedure dient te worden hernieuwd en kan gebeuren in een centrum naar keuze van de kandidaat.

2.6. Afgelasting

De examenjury kan op de dag van het praktijkexamen beslissen de proeven af te gelasten indien de weersomstandigheden niet voldoen om een examen af te nemen. Deze beslissing wordt door de voorzitter van de examencommissie aan de kandidaten meegedeeld. De jury kan in gezamenlijk overleg een andere datum aan de organiserende club voorstellen.

Indien er gestart werd met een examen, maar gestopt moet worden wegens het wegvallen van de wind, behouden alle deelnemers hun punten van de reeds afgelegde proeven zoals schiemanswerk en wrikken of paddelen. Deze worden dan overdragen naar de volgende afgesproken datum. Deelnemers die op dat punt reeds alle proeven afgelegd hebben, behouden hun resultaat en kunnen als geslaagd of niet-geslaagd beschouwd worden.

Er bestaat geen norm voor een maximum windkracht. Hiervoor neemt de zeilschool haar verantwoordelijkheid om een examen al of niet te laten doorgaan.

Bij definitieve afgelasting wordt het deelnemingsgeld integraal teruggestort.

2.7. Data en plaats van examen theorie-praktijk

Voor inschrijving voor het examen theorie dient men zich rechtstreeks in verbinding te stellen met Wind en Watersport Vlaanderen – Sport Vlaanderen. Op www.a-brevet.be vind je het inschrijvingsformulier online terug.

Voor inschrijving voor het examen praktijk dient men zich rechtstreeks in verbinding te stellen met één van de organiserende clubs. De meeste clubs verzorgen tevens een vooropleiding, zowel wat de praktijk als de theorie betreft.

3. DE EXAMENSTOF

De examenvragen zijn gebaseerd op de Handleiding "Zeilen van basis tot A-brevet". Theoretische vragen waarvan de antwoorden niet in de tekst van de handleiding voorkomen worden vervangen. De handleiding is te verkrijgen bij de organiserende organisaties en de zeilscholen: prijs €15 + eventuele verzendingskosten.

THEORETISCH EXAMEN

De schriftelijke proef is gebaseerd op inhoud van het cursusboek "Zeilen, van Basis tot A-brevet".

Dit boek is te verkrijgen bij de federatie WWSV, Sport Vlaanderen-zeilschool en de clubzeilscholen.

Deel I: Zeemanschap

Hierover telt elk examenpakket 3 vragen. Elke vraag heeft een waarde van 10 punten.

1. Veiligheid

De oefenvragen op het einde van hoofdstuk 3 geven de richting uit van de vragen die gesteld worden.

Men dient:

- kennis te hebben over de risicofactoren die de zeilsport met zich meebrengt
- het gebruik van het reddingsvest en het veiligheidsharnas met lijn te kennen
- weten welke maatregelen men primair neemt bij "man-over-boordsituatie" en waarom uitleggen
- weten wat men doet bij kapseizen in functie van de veiligheid

2. Veilig sporten

Men moet de risico's kennen van de thermische shock en weten welke maatregelen men hier-tegen neemt.

3. Het weer

Men heeft inzicht in de windrichting in een hogedrukgebied en in een lagedrukgebied en deze kunnen aanduiden op een weerkaart.

Het ontstaan van de zeethermie uitleggen.

4. Kennis van de wetgeving

- a. Vaarreglement: aanvaringskoersen, elementaire voorrangregels tussen zeilboten onderling, voorrangregels tussen een zeilboot en een motorboot (klein en groot).
- b. Verkeerssignalen (lichten en diablo) bij het in- en uitvaren van een Vlaamse zeehaven.
- c. De laterale en kardinale boeien kunnen tekenen of herkennen aan hun kleur, hun vorm en hun toptekens. Weten waar het "veilig vaarwater" ligt t.o.v. de boei (N – Z – O of W).

5. Elementaire kennis over de etiquette

- Het voeren van vlaggen en wimpels (nationale vlag, gastenvlag en clubwimpel)
- De goede gebruiken aan boord
- De goede gebruiken t.o.v. medewaterporters in de jachthaven

6. Schiemannen

Kennis van de toepassing en het onderhoud van:

- a. Natuurvezel en kunstvezel
- b. Weten waarvoor elke steek gebruikt wordt

7. Terminologie

Figuren kunnen gevraagd worden van rompvormen, spanntypes, jachttypes en tuigen.

Tekeningen gelijkaardig aan deze in de handleiding kunnen worden getoond; hierop zal men een aantal onderdelen moeten aanduiden.

8. De zeilboot zeilklaar maken

Weten hoe men correct een mast opzet.

Weten en toepassen hoe men correct de verschillende zeilen aanslaat.

Weten wat men verstaat onder een boot nachtklaar maken.

- *De oefeningenvragen in de handleiding over de hierboven vermelde leerstof zijn richtinggevend. Over de informatieve teksten worden geen examenvragen gesteld.*

Deel II: Zeilen in de praktijk

Praktijk wordt uiteraard vooral op het water beoordeeld. De bedoeling is kennis te tonen *waarom* een manoeuvre of onderdelen ervan op een bepaalde wijze worden uitgevoerd.

Er worden hierover drie vragen gesteld, elke vraag heeft een waarde van 10 punten.

1. Koersen en zeilstanden

De tekeningen die je maakt worden beoordeeld naar hun duidelijke correcte weergave van zeilstand op de boot in functie van de koers die de boot op dat moment zeilt ten aanzien van de schijnbare wind. Er wordt gelet op een correcte hoek van de boot in functie van de windrichting (45° - 90° - 135° en 180°).

2. Afvaren en aanleggen

De verschillen uitleggen tussen de opschieter en deze met de loos in de schoten.

De nadelen van de opschieter kennen.

Bij de sliplanding weten welke de invloed is van het vieren van fok en grootzeil zijn bij kalme wind en krachtige wind.

3. Zeilmanoeuvres

Overstag gaan en gijpen: verklaren waarom er aandacht wordt besteed aan het aanhalen en vieren van de zeilen tijdens op beide manoeuvres.

Weten welke de invloed is van de toegepaste roerwerking op beide manoeuvres.

4. Specifieke manoeuvres

▪ Afmeren

Weten met welke trossen een boot aan een steiger nachtklaar kan worden afgemeerd.

▪ Bijdraaien

De 2 werkwijzen worden beoordeeld op het water.

▪ Reven

Geef de voor- en nadelen van het reven en de wijze waarop men het rif moet steken.

- Bij een bindrif: wat zijn: reefkousjes, reefknuttels, reeflijn, reef
- Bij een rolrif
- Wat is een stormzeil

▪ Ankeren

Geef de voor- en nadelen van de verschillende typen ankers:

- Stokanker
- Dreganker en parapluanker
- Danforthanker

Wat is een: roering, stok, schacht, vloeï of hand, kruis

▪ Man- over- boord

De voor- en nadelen kunnen verklaren voor het MOB-manoeuvere met gijpen en overstag gaan.

De voor- en nadelen kunnen verklaren van aanleggen naast de drenkeling aan loef en aan lij.

De nadelen van de opschieter kennen.

▪ Planeren

Weten wat planeren betekent en wat je kunt doen om in deze toestand te komen.

Welke boottypes (bouw) komen hiervoor in aanmerking.

▪ Gebruik van de joystick

Wordt beoordeeld op het water.

Deel III: Theorie van het zeilen

Alle vragen die gesteld kunnen worden over: de wind, aerodynamica, hydrodynamica en de symmetrie van de zeilen staan in de handleiding.

Er worden hieruit vier vragen genomen. Elke vraag is goed voor 10 punten.

Aan de kandidaten wordt gevraagd dat duidelijke tekeningen worden gegeven waarvan de richtingen van de 'krachtpijlen' en de eventuele zeilstand **duidelijk** te herkennen zijn.

Deel IV: De zee en haar verschijnselen

Deze tekst is informatief bedoeld en behoort niet tot de examenstof.

HET PRAKTIJKEXAMEN

Het brevet is de bevestiging dat de deelnemer kan en mag zeilen met een sloepgetuigde boot tot 20 m² zeiloppervlak. De proef mag daarom afgenomen worden in elk type meermansboot. De jury mag, zo zij dit nodig acht, een gezamenlijke lesboot (meer dan 2 personen, bijv. Caravelle, sloep, ... inleggen voor de beoordeling van manoeuvres zoals ankeren en reven onder zeil).

- a. *Schiemanswerk*: de knopen, splitsen en takeling kunnen uitvoeren en weten waar en waarom deze worden gebruikt
- b. *Schip zeilklaar maken*: in juiste volgorde en weten waarom
- c. *Hijzen en strijken van de zeilen*: met een mogelijke bevraging van het waarom van bepaalde acties
- d. *Reven*: onder zeil
- e. *Afvaren hogerwal*: met deinzen van 2 tot 3 bootslengte
- f. *Aanleggen hogerwal*: met sliplanding (loos in de schoten), belangrijk is de opbouw van de manoeuvre: waar begint de aanloopkoers, snelheidsregeling, stilliggen aan de aangeduide plaats zo dat de fokkenmaat dienstboot of aanlegsteiger kan vastnemen
- g. *Afvaren lagerwal*: met correct hijzen van beide zeilen vrij van de wal
- h. *Aanleggen lagerwal*: aanloopkoers op fok, stilliggen met gestreken zeilen
- i. *Stand en bediening van de zeilen*: juiste zeilstand t.o.v. de schijnbare wind, correct vieren van fok en grootzeil in functie van het afvallen en aanhalen van beide zeilen bij het opletten
- j. Sturen met de zeilen (het roer heeft slechts een afwerkende factor)
- k. *Deinzen* en achteruitvaren
- l. *Overstag gaan*: slechts op de snelheid van de boot, geen rolltack, zonder fok bak te halen
- m. *Gijpen*: de boot op koers houden die een rechte lijn benadert vanaf het beginnen aanhalen tot en met het vieren van de grootschoot (de fokkenmaat helpt niet mee met de giekneerhouder)
- n. *Aanzeilen van een indewinds punt*: het opvangen van windvlagen en anticiperen op windverzwakking
- o. *Man-over-boord*: zonder medewerking van de fokkenmaat (deze wordt verondersteld te zwemmen); de boot moet bijgedraaid stil liggen aan loef of aan lij van de drenkeling
- p. *Bijdraaien*: kunnen uitvoeren op de twee manieren

- q. *Alleen zeilen*: maakt deel uit van de manoeuvre MOB
- r. *Reglementen*: toepassing van de voorrangregels tijdens de aanwezigheid op het water (maakt deel uit van "Koersen en Zeilstanden" Ankeren en anker opgaan (theoretisch examen)).

Voor uw inschrijving aan het examen praktijk dient u zich rechtstreeks te richten naar de organiserende club van uw keuze.

Voor uw inschrijving aan het examen theorie dient u zich te richten tot de federatie WWSV of Sport Vlaanderen Nieuwpoort waar u online kan inschrijven.

De meeste clubs verzorgen tevens een vooropleiding, zowel wat praktijk als theorie betreft.

Voor verdere informatie kunt u steeds terecht bij:

Wind en Watersport Vlaanderen vzw; Zuiderlaan 13, 9000 Gent – 09/243.11.25 – sara@wsv.be